

วิชาพ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติพ.ศ.2547

พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

เหตุผลในการใช้

๑. กม.ตำรวจที่มีอยู่ใช้เป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับปัจจุบัน
และมียุ่หลายฉบับ จึงนำมารวมไว้เป็นฉบับเดียว
๒. การแบ่งส่วนราช สง.ผบ.ตร. กับ บช.
๓. มี ก.ต.ช.เพื่อกำหนดนโยบาย ก.ตร.บริหารงานบุคคล
๔. กำหนดตำแหน่งข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศ
๕. กำหนดตำแหน่งพนักงานสอบสวน
๖. จัดให้มีกองทุนเพื่อสนับสนุนและพัฒนางานสืบสวนสอบสวน

(มาตรา 10)

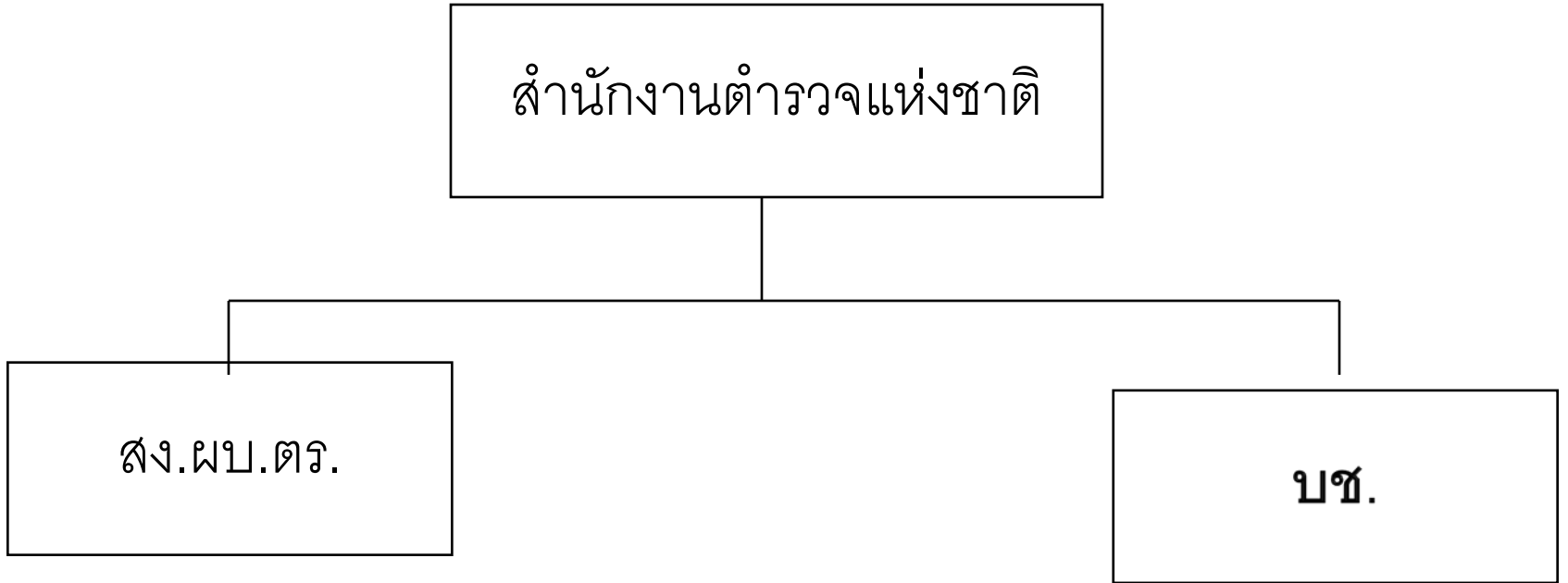
โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

บริหารงานบุคคลที่สำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ได้บุคลากรที่ดี เหมาะสม และสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้การจะทำความเข้าใจในรายละเอียดเรื่องการบริหารงานบุคคลดังกล่าว จะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเสียก่อน ซึ่งตามความในมาตรา 10 แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้แบ่งส่วนราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไว้ ดังนี้

1. สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
2. กองบัญชาการ

โดยการแบ่งส่วนราชการตาม 1 เป็นกองบัญชาการหรือการจัดตั้งกองบัญชาการ ตาม 2 ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และการแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงนั้นแล้วแต่กรณี

โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ



มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตาม พ.ร.บ.นี้

มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตาม พ.ร.บ.นี้

มาตรา ๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการเป็นนิติบุคคลอยู่ใน

บังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่

- รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์
- ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ
- ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
- รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน
และความมั่นคงของราชอาณาจักร
- ช่วยเหลือพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

. การแต่งตั้ง ผบ.ตร.

- นายกรัฐมนตรีคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจเสนอ ก.ต.ช.

- ก.ต.ช.พิจารณาให้ความเห็นชอบ

- นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลโปรดเกล้าแต่งตั้ง

(มาตรา ๕๑ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง

ผบ.ตร.จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการ

ตำรวจยศ พล.ต.อ.)

มาตรา ๔๔ ตำแหน่งข้าราชการตำรวจมีดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๒) จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๓) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๔) ผู้บัญชาการ
- (๕) รองผู้บัญชาการ
- (๖) ผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
- (๗) รองผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ
- (๘) ผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ
- (๙) รองผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ
- (๑๐) สารวัตร และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ
- (๑๑) รองสารวัตร และพนักงานสอบสวน
- (๑๒) ผู้บังคับหมู่
- (๑๓) รองผู้บังคับหมู่

มาตรา ๕๑ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก
 - (๒) ตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโทหรือพลตำรวจเอก
 - (๓) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท(๕) ตำแหน่งผู้บัญชาการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีหรือพลตำรวจโท
 - (๔) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี
 - (๖) ตำแหน่งผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) หรือพลตำรวจตรี
 - (๗) ตำแหน่งรองผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกหรือพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ)
 - (๘) ตำแหน่งผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทหรือพันตำรวจเอก
 - (๙) ตำแหน่งรองผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท
 - (๑๐) ตำแหน่งสารวัตร และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอกขึ้นไปแต่ไม่สูงกว่าพันตำรวจโท
 - (๑๑) ตำแหน่งรองสารวัตร และพนักงานสอบสวน ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไปแต่ไม่สูงกว่าร้อยตำรวจเอก
 - (๑๒) ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศสิบตำรวจตรีขึ้นไปแต่ไม่สูงกว่าดาบตำรวจ
 - (๑๓) ตำแหน่งรองผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ
- การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) ถึง (๑๓) อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าด้วยก็ได้

อำนาจหน้าที่ของตำรวจ

มาตรา ๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ
- (๒) ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติกรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- (๓) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
- (๔) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๖) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
- (๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดความผิดทางอาญาขึ้นสำหรับการกระทำใดเป็นการเฉพาะ และตกอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติตาม (๓) (๔) หรือ (๕) จะตรา

พระราชกฤษฎีกาโอนอำนาจหน้าที่ตาม (๓) (๔) หรือ (๕) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดก็ได้

- มาตรา **14** วรรค ๒ ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ คำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรี ในเรื่องใดกำหนดให้การดำเนินการใด เป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการมี อำนาจเช่นว่านั้นในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในกองบัญชาการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ต.ช. กำหนด

อำนาจหน้าที่

- คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ
(ก.ต.ช.)
- คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ
(ก.ตร.)

- หมวด 5 การรักษาวินัย
- หมวด 6 การดำเนินการทางวินัย
- หมวด 7 การออกจากราชการ
- หมวด 8 การอุทธรณ์
- หมวด 9 การร้องทุกข์



พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547

หมวด 5 วินัยและการรักษาวินัย

ม.77ข้าราชการตำรวจต้องถือปฏิบัติตามกฎหมาย, ระเบียบ , มติกรม. และจรรยาบรรณ
ของตำรวจตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้

ม.78(1)-(18)ประเภทของวินัยไม่ร้ายแรง

ม.79(1)-(7)ประเภทของกรณีวินัยร้ายแรง

ม.80ผบ.มีหน้าที่เสริมสร้าง, พัฒนา, ป้องกันการกระทำผิดวินัยและดำเนินการทางวินัย
แก่ผู้ใต้ฯ / วิธีการเสริมสร้าง, พัฒนา, ป้องกันเป็นไปตามระเบียบก.ตร. เมื่อมีมูลให้
ผบ.ดำเนินการทางวินัยทันที ผบ.ละเลยถือว่าผิดวินัย

ม.81เพื่อบังคับปราบตำรวจที่ก่อการกำเริบหรือละทิ้งหน้าที่ให้กลับทำหน้าที่ ผบ.อาจ
ใช้อาวุธหรือกำลังบังคับได้ ถ้าสุจริตตามสมควรแก่เหตุไม่ต้องรับผิดทั้งแพ่งและ
อาญา / ให้รายงานตามลำดับจนถึงผบ.ตร.โดยเร็ว

ม.82โทษ7สถาน ภาคทัณฑ์, ทัณฑกรรม, กักขัง, ตัดเงินเดือน, ปลด, ไล่ออก

ม.83 การลงโทษให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีออกคำสั่งเป็นไปตามกฎก.ตร.

หมวด 6 การดำเนินการทางวินัย

- ม.84 เมื่อมีการกล่าวหาหรือสงสัยให้ผบ.รับสืบสวนหรือพิจารณาเบื้องต้นว่ามีมูลควรกล่าวหาทำผิดวินัยหรือไม่ ให้แจ้งเรื่อง, ให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ไม่มีมูลให้สั่งยุติ ถ้ามีมูลให้ดำเนินการตามม.85(นำสำนวนสืบฯมาสั่งการ)หรือตามม.86(ตั้งก.ร้ายแรง)
- ม.86 เมื่อถูกกล่าวหาทำผิดวินัยร้ายแรงให้ตั้งคณะก.ขึ้นสอบสวน/ผบ.ตามม.72เป็นผู้สั่งตั้ง (ผบก.สำหรับผกก.ลงมา, ผบช.สำหรับผบก.ลงมา, ผบ.ตร.สำหรับรองผบ.ตร.ลงมา) ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานเพื่อให้ชี้แจงและนำสืบแก้ ถ้าฟังไม่ได้ให้สั่งยุติ ฟังได้ให้ดำเนินการตามม.89(ลงโทษไม่ร้ายแรง) หรือม.90(ลงโทษร้ายแรง) /ผู้ถูกกล่าวหาหลายคนตำแหน่งต่างกันให้ผบ.ของผู้ที่ตำแหน่งสูงกว่าเป็นผู้สั่งตั้ง / ตั้งสอบตามม.101(หย่อน) ถ้าผลสอบเป็นร้ายแรง สามารถสั่งได้เลยไม่ต้องตั้งก.ใหม่แต่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานและให้โอกาสชี้แจงนำสืบแก้

- ม.87ผบ.ผู้มีอำนาจต้องพิจารณาสั่งการใน240วันนับแต่รับสำนวน เว้นมีเหตุจำเป็นตามระเบียบก.ตร. ขยายได้2ครั้งๆละไม่เกิน60วัน ไม่เสร็จให้กลับคืนสู่ฐานะเดิมและไม่ถือว่าอยู่ระหว่างสืบหรือสอบนับแต่วันครบดังกล่าว / ผิดขัดแจ้งตามกฎหมาย.ตร.จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สืบหรือสอบก็ได้
- ม.88กักตัวผู้ถูกกล่าวหาได้(จะหลบหนี,จะทำร้ายข่มขู่)ไม่เกินอำนาจกักขังของผู้สั่งและไม่เกิน15วัน/ ลงโทษกักขังกักยามหรือทัณฑกรรมให้หักออก
- ม.89ผิดไม่ร้ายแรงให้ลงโทษภาคทัณฑ์,ทัณฑกรรม,กักยาม,กักขัง,ตัดเงินเดือน/ มีเหตุผลหย่อนก็ลดโทษได้/ ผบ.เห็นว่าควรได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่ง ให้รายงานผบ.ที่มีอำนาจเพื่อสั่ง/ ผิดเล็กน้อยและมีเหตุควรงดโทษจะงดโทษโดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้/ อำนาจลงโทษเป็นไปตามกฎหมาย.ตร.

- กฎ ก.ตร. ระเบียบ ก.ตร. เช่น กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง
- ระเบียบฯไม่เกี่ยวกับคดี เช่น ลักษณะ 1 บทที่ 12 วิธีปฏิบัติเมื่อ
ข้าราชการตำรวจกระทำผิดทางอาญา บทที่ 13 การรายงานเมื่อ
ต้องคดีคำสั่ง ตร.ต่างๆ
- รัฐธรรมนูญ

ม.31 ทหาร ,ตำรวจ ,ข้าราชการฯย่อมมีสิทธิและเสรีภาพ
เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกม.หรือกฎที่ออกโดยอาศัย
อำนาจตามกม. เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง ,วินัย ,จริยธรรม

- **หมวด 8 การอุทธรณ์**

ม.105 ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออก มีสิทธิอุทธรณ์ โทษไม่ร้ายแรง
อุทธรณ์ต่อผบ.ของผบ.ที่สั่งลงโทษ ถ้า ผบ.ตร.เป็นผู้สั่งให้อุทธรณ์ต่อ ก.ตร.
โทษร้ายแรงอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ต้องอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับแต่ทราบ
พิจารณาอุทธรณ์ภายใน 240 วันนับแต่ได้รับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และ
การพิจารณา ให้เป็นไปตามกฎ ก.ตร.

- **หมวด 9 การร้องทุกข์**

ม.106 เมื่อเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องตาม
ระเบียบ กฎหมาย หรือโดยมิชอบอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร.
เพื่อขอให้แก้ไขได้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เหตุ และการพิจารณา ให้เป็นไปตามกฎ
ก.ตร.